

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése,
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Tizenharmadik évfolyam.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Városatya-jelölés. Tisztujítás.

Baja közigazgatási élete fontos és komoly lépéshez közeledik. Ugyanis ezen évben jár le városi tisztviselőink hat-évi mandátuma, midőn egyrészt egyes állásoknál már a nyugdíjba való lépések következtében is változások állhatnak be, másrészt meg a városi bizottsági állások egy jórésze is lejár, mikor bizonyára megismétlődnek a korteskedések, hogy kiki a maga emberét vihesse be a törvényhatóságba.

Kíváncsok is, nemcsak párt szempontból, hanem főleg a város haladásának és tekintélyének nagy érdekéből is, hogy akadjanak egyes érdemes polgárok, akik minden erejükkel oda-törekedjenek, hogy a városi képviselőtestület igazán oda-való, független, értelmes és nem mindenáron pártoskodó, hanem mindenben igazságszerető, értelmes és komoly egyének beválasztása által reformáltassék, mert csak a város jövőjén önzetlen szeretettel, odaadással csüngő polgárok lélekemelő tömörülése mozdíthatja elő a város fejlődését minden téren.

Hiszen Baja mily jelentékeny emporiuma lehetne Bácskának, nemcsak fekvése, hanem lakosainak számánál, kereskedelménél, iparánál és földművelésénél fogva is. Ezért igazán létkérdés reá nézve az: kik intézik sorsát a jövőben?

Azért aki szeretettel csüng ennek fejlődésén, aki átérzi annak nagy horderejét, hogy az a város, amely elmarad a század nagy versenyében, hátraszorítja saját lakóságának minden rétegét: az eltekintve minden pártédektől és félre-téve minden egyéni, rokon és ellenszenvet, igazán örömmel üdvözölhetne minden egészséges és üdvös irányt, mely a városi ügyek rendezése és gondozása ügyében minden téren egykis reformálásra törekednék, tekintet nélkül a pártokra, mert hiszen városi dolgokban egyéki kell lenni mindazoknak, akik önzetlenül szolgálgják a közérdeket.

Azonban sajnos, hogy mindezekkel szemben legalább egyelőre valami saját-ságos, szinte megmagyarázhatatlan kö-

zöny mutatkozik minden részről. Vagy talán ez nem is közöny, hanem inkább zárkózottság, a lappangó forrongás leplezése? Ugy talán az a visszafojtott lélegzetű nyomottság, ami az emberi küzdelmeket megsejtő lelkeket úgy fekszi meg, mint a vihar előtt a levegő mozdulatlansága a természetet?

Nem akarunk pesszimisták lenni! Inkább higgyük, hogy ez a mutatkozó csend, ez a minden agyarkodás nélküli mozdulatlanság bizonyára nem anyira közöny, nem is vihart jelző nyomottság, mint inkább az emberi gondolkodásnak, a haladás szellemének hatása alatt való folytonos finomodása, mely lassankint rávezeti a politikai jogok gyakorlására hivatott polgárokat annak az igazságnak megismerésére, hogy az egymással szembeállított elvek küzdelmében a szenvedélyesség fokozott indulatok termik a társadalmi életre nézve a legkeserűbb gyümölcsöket.

Ennélfogva nagyon tévedne az, aki a mutatkozó békés csendet vagy tartózkodást a közállapotokkal való megelégedésre akarná visszavezetni. Hiszen mindenki sajnálattal látja, hogy városi közéletünk valósággal beteg, sorvadásban szenved, amelyben egymás után sorvadtak el életerős fáinak éltető gyökerei: a közügyek iránt való lelkesedés, az egymás javán való buzgokodás. Sorvad itt a közérdek, sorvad a jogos magánérdek is. Részvétlenség fészkelte be magát az emberek szívébe és szárnyazottak lettünk a város fejlődésére irányított legtöbb célunk kivételében. Hiszen még a legkedvezőbb körülmények között is, midőn a koalíció vezérfőfériának unokaöccse volt a főispánunk, még akkor sem sikerült ugyszólván semmi, mert hiányzott a köztevékenységnek éltető eleme: az igazi lelkesedés, kitartás és összetartás. Épen ezért föl kell tételeznünk, hogy a mutatkozó csendben és tartózkodásban nem a közügyekkel való megelégedés, hanem a megfinomult lelkek azon közös óhaja jut kifejezésre,

hogy jobb sorsra méltó városunk javát célzó törekvéseink s küzdelmeink mindenkor férfias, érett komolysággal, az elvek kölcsönös tisztelgetben tartásával, a guny indulatkeltő fegyvereinek mellőzésével, az elkeseredés szenvedélyesége nélkül folyjanak.

Mindenki érzi annak szükségességét, hogy városunk ügyeit minden jóérzelmű polgárnak szívében kell hordani és hogy, ha célt akarunk érni, akkor minden vonalon a munka, a tett erejének kell fölpezsdülnie. Ezért minden nemesen gondolkodó agyat, minden nemesen verő szívet át kell hatnia azon törekvésnek, hogy az anyagi erők megszerzésével és a közbizalom megszilárdulásával az általános haladás színvonalán méltó helyet vívjunk ki számunkra. Mert minden elől kitérni azzal, hogy semmihez sincs pénzünk, szegények vagyunk, mint a templomgerege, nagy a pótladónk ugyanis, minek emeljük újabb intézményekkel, nem vezethet célhoz, mert ki-öl belőlük minden lelkesedést a közügyekért. Ez szüli aztán a jobbokban is a semmivévis és nemtörődömséget, ezért fogja el ez az érzet a városi politika vezetőségét is, akiket pedig első sorban illet a kezdeményezés, főként a helyes irányítás kötelezettsége. Pedig a városnak fejlődni kell, mert e téren a stagnálás már maga is visszafeljelődés.

Igaz, hogy nagy baj a város anyagi eszközeinek hiánya, de mi mégis nagyobb hibának tartjuk, hogy nálunk nagyon kevesen vannak, akik e város fejlesztése érdekében igazi hajlandóságot mutatnának valamit tenni is és a közügyek iránt, legalább a multban, csak akkor mutatkozott valami érdeklődés, ha a célszerűség vagy szükség kívánta intézkedések új pótladokkal fenyegettek, mert ilyenkor rövidlátóan szükkeblőségükben még a legjobb tervet is ellenezték, csakhogy a pótladó valamicskét ne emelkedjék. Ezért oly elfásult, elernyedt és a kellő fegyelmesség nélkül oly tehetetlen nemcsak a nagyközönség, melynek

érdeklődése minden közügyet az adott körülmények között teljesen megcsapant, hanem a város atyái is, akik csupa circumspektumságból kitérnek olyan kötelezettségektől is, amelyek egy önértékes és céltudatos város-politikában önként értendőnek és amelyeknél bárkinek lehet transigálni, csak épen a város legfőbb intézőinek.

Egyébként nem akarunk legalább még most, városunk intézői elé tükröt tartani mert attól tartunk, hogy esetleg a tükröt tartják hibásnak.

Most csak inkább annak a biztos reményünknek és előlegezett bizalmunknak akarunk kifejezést adni, hogy úgy a tisztujtás mint a törvényhatósági bizottság felújítása Baja városának egy szebb korszakát fogja megnyitni.

Stiplo

Segít a munkapárt az iparosokon.

Az iparkamara fogja megállapítani, lesz-egyérlipari gócpont Baja?

Talán unjak sem lehet mondani azt, amit a munkapárti kormány elsősorban való célnak tűzött ki, hogy t. i. mindent megtesz a magyar iparért, mert hiszen élünkénél még emlékezőben a bajai iparosoknak az az iparkiallítás, melyet a bajai 67-es uralom, a volt szabadalvópárti, most munkapárti vezetőkemberek rendeztek itt, hirt és dicsőséget, kelendőségét és gazdasági gyarapodást szervezte a bajai iparnak.

Azóta se, a függetlenségi párt egész uralma alatt, nem történt az ipartámogatásért semmi. A koalíciós kormány és követői esküd elleneségei voltak az iparos- és kereskedőnek úgy, hogy méltán föllélegzett minden iparos, mikor elhangzott az az átlátszó kristályossággal körvonalazott ipari és kereskedelmi politika, amelyet Hieronymi Károly, az új kormányának ez a hatalmas alkotóerejű s nagy koncepciójú kereskedelmi minisztere tárt fel most hétfőn a debreceni iparkamara küldöttsége s ennek révén az egész ország előtt.

Unjak azonban mégis új annyiból, mert okos, derék s minden tekintetben helyeselehető programot nyújt a miniszter, amellyel mintegy kikövekezi a jövő tendenciók utárányát.

Nagyfontosságú a miniszter kijelentése legelső sorban a kereskedőkre. Olyan József császárféle türelmi parancsszámba megy ama, egyébként paradoxnak látszó kijelentése, hogy mint kereskedelmi miniszter nem tör a kereskedő érdeke ellen, de a kereskedelmet mindenkor védelmébe veszi a kereskedelem elleni tendenciákkal szemben. Bizonyára örömmel nyugtázzák a kereskedők ezt a kijelentést, valamint az iparosokat is megnyugtatta, hogy végre valahára el fog készülni nemcsak a Luca széke, az új ipartörvény.

Az iparkamarának nagyobb kezdeményezési jogot helyez kilátásba, ezek tudhatják legjobban a helyi bajokat.

A legnagyobb érdeklődésre azonban a miniszternek talán mégis ama programszerű kijelentése tarthat számot, hogy ha mi ipari téren egészségeset és maradónt akarunk alkotni, akkor nekünk elsősorban a megelvet kell konzerválnunk, arra kell törekednünk, hogy ami megvan, és életképes, az tönkre ne menjen. Ezért a kis- és kézműiparnak segítségét ne az eddigi alapon folytaszuk, mert eddig csak azt segítettük, aki segélyt folyamodott s így talán mindig a legsebényebb, de nem a legelvetrevalóbb kapta a segítséget s nem az,

akinek kezében az a leggyümölcsözőbb lett volna. Jövőre az iparkamarák jelöljék ki azokat az iparágakat, melyek a kamarák területén életfeltétellel bírnak és azokat segítsük.

Hát a miniszternek eme felfogása igazán eredeti, van benne sok reális igazság, mert a multban tényleg rengeteg millió mentek füstbe iparparóliás, alalmazna-ostás vagyis legtöbbször az ipari élethetlenség és gyámoltalanság felszegélyezése címén. E téren tehát igazán jó már egyszer kelőleg óvatosságnak lenni. Egy azonban nagyon megfontolandó. Nem szabad ugyanis olyan mereven, megingathatlan határozottsággal kimondani, hogy csak a már meglévő jót lehet és szabad támogatni, hiszen ezáltal az új s talán a régieknél még jobb, szükségesebb iparágak keletkezésének egyszerűen a nyakát szegnének.

Es különösen végzetes hiba és tévedés lenne az egész, most születni készülő magyar gyár-iparra nézve, ha a gyárak segítése is a kis- és a kézműiparnál tervezett módon történék. Mert ha csak a már meglévő gyárakat támogatnánk, lehetetlenne tennénk újak alapítását s ismét csak abba a régi eredendő bűnbé esémnk, hogy mindent, csak mindent a fővárosért és a vidékért semmit. Hiszen ami kis gyárparunk van, az mind jóformán fővárosban s vagy legfeljebb pár nagyobb vidéki helyen van őszpontosítva, ami pedig talán egyik legnagyobb akadály a igazi gyárpar kifej-
lődhetségének.

Ausztriát, Csehországot nem az tette nagygyá, gazdaggá, hogy Bécsnek és Prágának sok gyára van, de hogy az egész ország tele van gyárakkal.

Inkább decentralizációra kellene már törekednünk. Nemzeti büszkeségünk, beteges hiúságunk ugyanis minden cicomát, szépet és kevésbé szépet a fővárosra aggatott. Mesterséges átömlesztéssel oda vezettük a vidék vészegény testéből az összes tápláló sejtjeit. Odatereltünk minden forgalmat. Magyarország eléstára, a nagy magyar Álföld is csak Budapestet át juthatott el, egész a legújabb idő kig, míg csak, a bajai hid meg nem nyílt, a hozzá sokkal közelebb levő Magyartengerhez. S mindezzel igaz, hogy teremtettünk egy gyönyörűes székessővárost, de mintegy mesterségesen megteremtettük a termelési drágaságot is s ezzel illuzióriussá tettük gyáraink versenyét a külföldiekével s megakadályoztuk a kereskedelem kívánatos fejlődését.

Mi elhanyagolt vidék körülbelől akként jártunk, mint mikor az apa mindent csak az unak készülő- teköző fiára költ s a többi gyarek pedig az eke szarva mellett rongyos ruhában jár.

Amikor tehát új iparpolitikáról van szó, gondolni kellene már egyszer mireánk is. Nem szabad elfelejteni, hogy a gyárpari termelést olcsósága teszi kelendővé, a vidék pedig mindig ocsóbban tud termelni, mint az a nagy város, a hol a gyárak szaporodása nem természetes életképeségi alapon, de mesterségesen, szubvenciósi milliókkal forszírozott. Gyárparunknak tehát csak a decentralizációt adhat egy kis lendületet, vagyis csak ott-kell létesíteni gyárakat, ahol azoknak legolcsóbb előállítási képessége biztosítottnak látszik. Ima itt egy kis példa. Baja egyenesen predesztinálva van gyárparalásra. Keresztutja a vízi és vasuti forgalomnak buzóg, mondhatni termelő, elől-
lító nyers izomereje sokkal olcsóbb, mint a fővárosé. Hány iparoskérnek lehetne itt új darab kenyeret és lendületet adni a gyárpar keretében való érvényesítés útján.

A vidék, a kiaknázatlan vidék félf kell tehát irányítani az olyan sasteinket, mint a Hieronymi. A vidéki iparkamarák feladata lesz ez. Ezeket bátorította, buzdította fel a miniszter a további irányításra.

Baját valósággal gyárpari gócpontnak avatta a természet. Ez teheti nagygyá, hatalmasgyá, gazdaggá ezt a várost, az amugy is a központ felé gravitáló kereskedelem folytán ez táplálhatja, fejlesztheti még nagyobb, szebbé a fővárost. Eltűnnek majd úgy a Potemkin-falvak és városok s megszületik a boldog, megelégedett Magyarország.

HIREK.

Városatyákat jelölt a munkapárt.

A bajai munkapárt városi képviselőket jelölt a héten.

A jelölés, melyben az a vezérelv irányította a pártot, hogy munkabíró és városfejlesztő munkára kész tagjai a polgárságnak kerüljenek be a törvényhatósági bizottságba, a következők polgártársainkat kívánja mandátumhoz juttatni.

Belvárosi jelöltek:

Bernhart Ernő takarékpénztári főtisztviselő, Ertl József földbírtokos, a munkapárt elnöke, Fischer Béla kereskedő, Ladányi Mór dr. ny.kórházigazgató, orvos, Major Károly kir. járásbíró, a járásb. vezetője Müller József földbírtokos Müller Antal bázogomester dr. Raisz Sándor közkórházi főorvos Scherer Sándor képezdei igazgató

A Józsefvárosban:

Breinik Nándor bognármester Köhling Antal molnáriparos dr. Nemes József ügyvéd Osztronic Géza építő vállalkozó dr. Rosenberg Samu orvos.

Homok- és Szállásvárosban:

Borkity Antal gazdálkodó Heimbürger János kereskedő Madár Zsigmond szódagyáros Meskó Zoltán lapszerkesztő Romátka Jenő királyi járásbíró Trszkry György gazdálkodó

— Ifjabb Szemző Gyula főispán

gyászsa. Érzékeny veszteség érte a héten a kamjonkai Szemző-családot, Szemző Gyula zombori nagybirtokos, volt országyűlési képviselő halálával. A 69 éves férfi, ki tevékeny közéleti mutalt hagyott maga után, rövid szenvedés után, zombori kastélyában, szerdán este elhunyt. Szemző Gyula három cikluson át volt tagja a képviselőháznak nemzeti programmal. Kétszer a kerényi kerültek volt követe, egy cikluson pedig Apaitat képviselte. Liberális érzésű, népszerű alakja volt a megyei közéletnek és mindvégig törvényhatósági bizottsági tagja Bácsme gyének. Temetése impozáns részvételt ment vége pénteken délután Zomborban. A ravatalt Bácsme gyének egész előkelősége állotta körül. Ifjabb Szemző Gyula, Baja főispánja nagybátyját fűszolja az elhunytban és a főispán gyászsa arra készítette Baja város községét, hogy testületileg képviseltesse magát a temetésen. A város képviselőiben dr. Hegedűs Aladár kir. tanácsos, polgármester, dr. Klénáncz György t. főügyész és Weisz Nándor tanácsnok vett részt a végítésességén, a bajai munkapárt nevében pedig Ertl József és Müller József elnökök, továbbá Vojnits Dániel apát és Schön Géza nagykereskedő jelentek meg. Főispánunkat ezenkívül számosan keresték föl részvétet nyilvánító táviratokkal és levelekkel a bajai társadalom minden rétegéből. Néhai Szemző Gyula holtestét pénteken délelőtt tizenegy óraker szentelték be és déiben egy óraker különvontat Bácsszentivánra szállították örök pihenőre, a családi sírboltba.

— Államsegély a bajai színházépítésre.

A városi színházügyek referensétől lapzártakor azt a hirt kapjuk, hogy a tanács közelebb államsegélyt kér a belligyi kormánytól a bajai színház fölépítésére. A kérendő államsegély összegét még nem állapította meg a tanács.

— Póttartalékosok az idén nem vonulnak be. Az idén jó idő jár a póttartalékosokra. Nem kell nekik bevonulniok. A hadvezetőség, mint eredeti forrásból értesülünk, úgy intézkedett, hogy a póttartalékosokat 1910. év folyamán nem hívják be nyolcheti kiképzésre. A póttartalékosok csak 1911. tavaszán vonulnak be a kaszárnyákba. A többi bakálnak már november 7-ikén be kell rúkolniok. Ezek már öreg csontok lesznek mikor a zöldfülű póttartalékosok felveszik a bakancsot.

— Itélet a bajaszentistváni családi drámában. Három évi fegyházra ítélte szerdán a szabadkai esküdtbíróóság Németh Illés bajaszentistváni legényt, aki — mint mult számunkban részletesen megírtunk — garázdá apját, a család rémét agyonlőtte az idén, áprilisban. A vizsgálati fogságban töltött hat hónapot beszámította a bíróság s így a képzeltetö legényhéb büntetést kapta a vádlott. A délutáni tárgyaláson dr. Papp Sándor kir. ügyész vádat emelt, dr. Lemberger Ármin bajai védő pedig nagyhatású védőbeszédet mondott. A verdikt későn estére lett meg.

— A szabadkai színház jövőheti műsora. Krémer Sándor színtársulata állandóan telt ház előtt játszik a szabadkai színházban. Bajáról is élénk az érdeklődés a szabadkai szízen iránt és egész társaság rándul be jövő héten is egy estére. A jövő színházi hétnek ez a műsora: 23-án d. u. Iglió diákok, este Muzikus leány, operette. 24-én Találkozás, színmű. 25-én Bocaccio, operette. 26-án Teodor és társa, bohózat. 27-én Teodor és társa, bohózat. 28-án Luxemburg grófia, operette.

— Regös Adolf megkerült. Regös Adolf bajai kényvelről, ki legutóbb Tóth Péter szegedi nagykereskedőnél volt alkalmazva, azt írta egyik bajai estilap, hogy ezer korona eliskasztása után megszókött Tóth Péterfő. Mint nekünk most jelentik, Regös Adolf nem szókött meg, mert tegnap önként jelentkezett gazdájánál, a városházára hozatta a rendőrség. Elmondta, hogy Szegedről Törökkanizsára, majd Budapestre ment, hol állandóan künn a sétányokon, a padokon aludt. Aztán atyját kereste fel Baján és azzal jött vissza Szegedre, a szolgálatadóházhoz.

— Pórlujárt mélykúti udvarló. Nagy János mélykúti máv. pályáór ellen a szabadkai kir. ügyészeg vádat emelt azért, mert Bekecs János mélykúti legényt bortal úgy elverte, hogy ötven napig nyomta az ágyat. Nagy János vallomásában úgy adta elő az esetet, hogy Bekecs tizenegy óra körül megszógette az ablakát, mire ő kiment, hogy megnézze, ki az. Bekecs ekkor megtámadta őt, ő pedig felkapott egy botot és Bekecsot alapon szelverte. Bekecs azonban egész másnépen adta elő a dolgot, azt vallotta, hogy Nagy János felesége őt szeretőjévé akarta tenni és most is azért jött csak el, mert az asszony meghívta. A megbeszélés szerint, ő szógetett az ablakon, hogy az asszony ajtót nyisson, helyette azonban a férj jelent meg és látva a dolgok állását, bortal irtózatosan megverte. A szabadkai királyi törvénysezék Bekecs valómátsát látta bizonyítottanak és Nagy János tizenegy nap fegyházra ítélte. Főlebbezés folytán a szegedi királyi ítélőtábla elé került az ügy. A büntetőtanács a vádlott előadását vette bizonyítottanak, hogy Nagy János jogos védelemből verte el Bekecsot és ezen az alapon fölmentette őt a vád alól. Az itélet jogerős.

— Megtartanak öt vásárt. Szűnik a kolera, mind jobban engedélyezik az országos vásárokat. Szabadkán október 23-án, vasárnap, lesz országos vásár. Soltvadkerten október 30-án, Bácsfeketehelyen 30-án és 31-én, Újvidéken 29, 30, 31-én, Törökkanizsán október 30-án.

A kamara tarifaosztálya.

— A fuvarlevelek fölülvizsgálása —

A szegedi kereskedelmi és iparkamara vasuti és hajózási tarifaosztály fölállítást tervezti, ami fölött elöszörben az október 28-án tartandó kamarai teljes ülés, másodsorban pedig a kereskedelemügyi miniszter fog dönteni. A kamara tarifaosztályának programjában a fuvarlevelek fölülvizgálatára vonatkozó megbízások teljesítését is fölvette, amihhez most a Máv. egy előkelő tisztviselője a következő megjegyzéseket fűzi:

Kétségtelen, hogy a kereskedelmi kamara — ha fuvarlevelek fölülvizgálatával, tehát magáncégek által iparigyi alapon folytatott munkáldokással foglalkozzék — a kamarai hatáskört alapon túllépné. Mert a kamarának abszolute nem lehet hivatása — még tagjai érdekében sem, — hogy iparüzéssel foglalkozzék. Az mellékes hogy ez az iparüzés a szabók, szatócsok, vagy a fuvarlevél fölülvizgálat vállalatok érdekébe ütközik-e? Bizonyos az, hogy a fuvarlevél fölülvizgálat megfélelő, hozzáértő, tarifaügyekben jártas személyzet beállítását igényli, mert a kamarák eddigi státuszában tarifaörök nincsenek. Az ilyen személyzet pedig sok pénzbe kerül évente.

Tehát a kamara csak fizetés ellenében végezhetné a fuvarlevelek fölülvizgálatát, vagy pedig ezen kiadások fődözésére a kamarai illetékeket kellene fölemelnie, ami által viszont az olyan kamarai tagok suttjánának, akiknek nincsenek is fuvarlevelei.

Más kérdés ezankivül az, hogy kik vizgálnák fölül a kamara által összeküvált fuvarleveleket? Csak nem vasuti alkalmazottak, akik a délelőtti szolgálai idő alatt az esetleges téves tarifaikat kivetik, délután pedig — mint a kamara alkalmai tarifaörjei — a tarifa hibákat fölfedezik? Hieronymi kereskedelemügyi miniszter ezt az anomáliát soha nem törhetné Nem. Soha!

Mindenestre ez a megjegyzés alkalmas arra, hogy a kamara vezetőségnek figyelmébe ajánljuk.

Felölös szerkesztő: SZIRMAI VIDOR dr.
Szerkesztő: SPITZER ZOLTÁN.

Vannak fájdalmai ?

Használjon Feller-féle Elsafluidot és Feller-féle Elsaipulákat, melyek egyedüli készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 124. sz. (Zágráb megye).

I. A Feller-féle Elsafluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít, csüt, köszvényt, ideggyengeséget, oldalszúrás, szagattást, influenzát, fej-, fog- és derékfájást, szabát, benuást, szemfájást, migránt, sok it meg nem említtet Fettegésről mezsabadítja az embert. A Feller-féle Elsafluidot, rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légyonat vagy hüledői eredő bajok ellen is pártalan gyógyiszerrel használják. Várdai csak ugy, ha minden évge a „Feller” nevet veseli. 12 kis vagy 6 dupla, vagy 2 speciális üveg bétrm. 5 kor.

II. Továbbá tudomására óhajtuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomorhajok, görés, étvágytalanság, veseség, hányási inger, rosszállás, felbőfőség, puffadás, dugulás, aranyeres bántalmak, és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle has-hajó Rebarbar-Elsaipulákat 6 doboz bétrmentve 4 korona. Övökodjunk azonban utánaotól és címmezünk minden rendelést gondosan Feller V. Jenő gyógyszerésznek Stubica, Centrale 124. sz. (Zágráb megye).

GUBER FORRÁS

A LEGKÖNYV-NEVEZÉS EMESZTHETŐ

ARZÉNES VIZ

VÉRSEGENYSÉG SÁPKÓR
IDEGGENYESÉG ÁLMATLANSÁG
ÉS MINDENFÉLE GYENGESÉGI ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ

KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRAK, DROGÉRIÁK ÉS ÁSVÁNYVIZKERESKEDESKÉBN

Sürgős megbízásunk van

10.000.000 kor.

törlesztéses jelzálogkölcson

elhelyezésére I. és II. helyre földbirtokokra és nagyobb városokban levő házakra, 4¹/₂ 0-os kamatra.

Köcsönök a legmagasabb becsérték két harmad része erejéig a legelőnyösebb feltételek mellett engedélyeztetnek. Felvilágosítással kötségmentesen szolgál:

PROPPER és ÖRLEI bank- és váltó-üzlete
:: Budapest, VI., Andrássy-ut 32. ::

Védjegy: „Horgony”

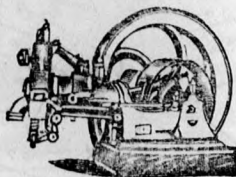
A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régonak bizonyított laziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsolésnek bizonyult köszvényel. oszúnál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevisárlások ovatosak legyünk és csak olyan eredeti üvegeket fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegeken K-20, K140 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főmáktár: Török József gyógyszertárnál, Budapest. Dr. Richter gyógyszertára az „Arany orszlánohoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Drezdai Motorgyár részv.-társ.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elia. legjobb gyártmányú Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és locomobilokat

— valamint szívókázmotorokat —

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges löerő

óránként csak kb. 1 fillér be kerül.

Vezérképviselőt:

Gellért Ignác és Tarsa

Budapest, Teréz-körut 41. : Telefon 12-91.

Legmesebbtőlmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

Házlebontás

miatt a raktáron levő összes áruk u. m. csillárok, fémbutorok, irodaberendezések, angol bőrgarnitúrák, olajfestmények, perzsaszőnyegek, dísz tárgyak stb. bálumafos olcsó árban kiárusítottak

Alkalmi áruház

Budapest, Gizella-tér 3., I. emelet.

„KRONOS“

a legújabb és legjobb eddigi létező petroleum izzófény-égő.

Fényereje kb. 80—90 gyertyafény,

vagy hatszorta erősebb, mint a 15" lámpáé.

Petroleum fogyasztás óránként 2 fillér.

Nincsen robbanási veszély.

Nincsen különös szabályozás.

Nincsen vörös, hanem fehér fény.

Nincsen szag.

Nincsen korom.

Minden petroleummal ég.

Azonnal világosságot ad.

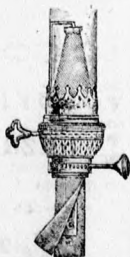
Minden 15" lángához illik.

Egyszerűen kezelendő.

Ára: 1 égő teljesen felszerelve 8 K. Egyedüli elárúsítás Baja és környéke részére

Schnetzer Ernő

üveg- és porcellánkereskedőnél **BAJA.**

BELEK

a közelebbi házi sertésöléshez ajánlunk száritott és sózott marhabelet sózottsertésbelet és juhszátlingot

KIENAST és BÄUERLEIN

bélnagykereskedés Budapest, Szvetenay-u. 21.

Sürgöncyim: Kienastef. — Telefon 53—56.

Alapítottatt 1870.

SZABÓNÓ

házkánál és házon kívül munkát vállal Rákóczi Ferenc-utca 34. szám.

Szives pártfogásukat kéri

— **BORIS JÁNOSNÉ.** —

10269/1910. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést Hesser Gyula bajai ügyvéd által képviselt Schlesinger Gyula bajai lakos javára, Cseszlár Józsefné sz. Katanosics Mária bajai lakos ellen 59 kor. 60 fill. tőke, ennek 1909. május hó 1-től járó 5% kamatai, 37 korona 30 fillér eddigi, 20 korona 20 fillér ezuttal megállapított és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. c. 144. és következő §-ai, valamint az 1908. évi 41. t. c. 21. §-a alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó, a bajai kir. járásbíróóság területén lévő, a bajai 177. sz. betétben 76. hrsz. a foglalt Szeremei-ut 48. szám alatti házas betelekre 1488 korona, és 2. a bajai 322 számú betétben, 299 hrszám alatt foglalt Vörös kereszt-tér 17. szám alatti házas betelekre 1440 korona kiküldési árban ezenel elrendeli és annak Baján, a telekkönyvi árverési helyiségben 1910. évi október hó 29. napjának délutáni 3 óráját kiűzi.

A 76. hrsz. ingatlan a kiküldési ár felénél, a 292 hrsz. a ingatlan pedig a kiküldési ár 2/3-adánál alul eladni nem fognak.

Árverezők a kiküldési ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez tegyék le.

Vevő a vételárat három egyenlő részletben és pedig az első részletet 15 nap, a másodikat 30 nap, a harmadikat 45 nap alatt, mindig az árverés jogerőre emelkedésétől számítva, de mégis az árverés napjától járó 5% kamataival együtt a bajai kir. adóhivatal, mint bírói letéptéztárnál az ide két példányban és kellő felzetekkel benyújtandó kérvény kapcsán fizessék le.

A bánatpénz az utolsó részletbe számítatik be.

A kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.

Baja, 1910. évi szeptember hó 19.

Dr. Rácó, s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl: Varga, tkvezető.

Keserűvíz vásárlásainál kérjen határozottan

KIRÁLY

keserűvizet. Az elrontott gyomot 2—3 óra alatt teljesen rendbehozza.

A legjobb és legolcsóbb.

Kaph. az összes helybeli fűszerkereskedésben.

A „Király” keserűvíz-forrásvállalata:

Erzsébet királyné sósfürdő, Budapest-Kelenföld.

A Bajavidéki Takarékpénztár
épületében

egy bolthelyiség

november 1-étől kiadó.

Az igazgatóság.

Földeladás.

Közvetlenül Baja város alatt fekvő, volt Zalenszky-né-féle

36 magyar lánccsántó föld

(cellerföld) a Livodában örökáron eladó. Bővebb felvilágosítást ad:

Gébell Béla Óbecsén.

Hallatlan!

Olcsó árakon és jó minőségben szerezhet be háztartási cikkeket, seprő és kefeárukat, linoleum padló festékeket, olaj és lakkfestékeket és illatszereket

Muszár József

festékkereskedésében Főter, a takarékpénztár épületében

Cipőkrém lerakat!

THE CAMPBELL

elsőrangú angol motorgyár világhírű benzin-nyersolaj-gáz-szívógáz-

Motorjai és Lokomobiljai

a legtartósabbak, legjobb és legegyszerűbb szerkezetűek,

Legolcsóbb
Legbiztosabb
Zavarmentes

Olcsó árak. Kedvező fizetési feltételek. Jótállás minden tekintetben.

Vezérképviselőt: **Korányi Viktor** BUDAPEST, VI., Liszt Ferenc-tér 9. sz. — Telefon 64—64.